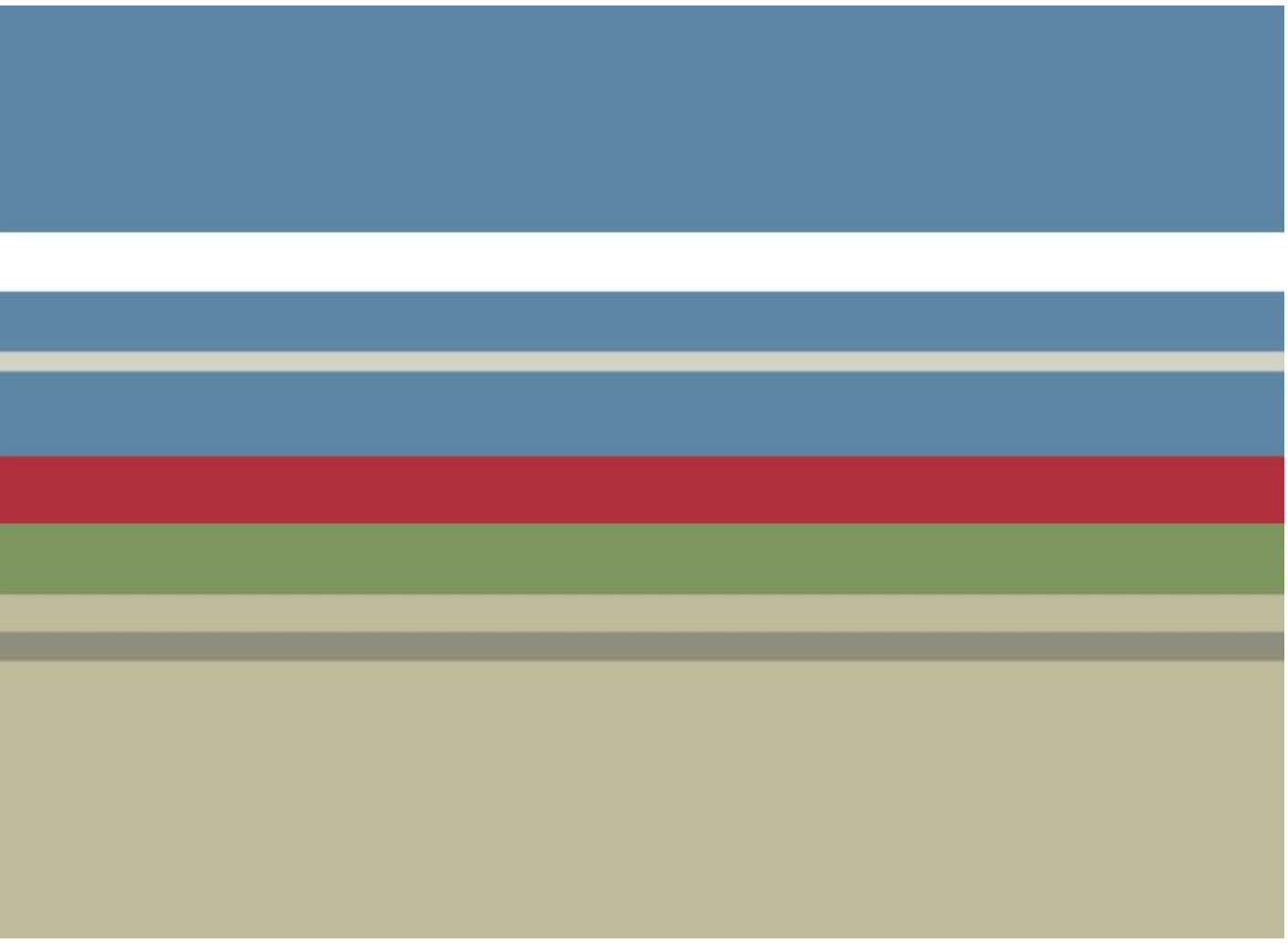
Gemeente Texel

.txl

Treasurystatuut 2022

Inhoudsopgave

Inleiding **4**
1 Begrippenkader 5

Beleidsdeel **7**
2 Doelstellingen treasuryfunctie 7
3 Risicobeheer 7
3.1 Uitzettingen uit hoofde van de publieke taak 7
3.2 Uitzettingen uit hoofde van treasury 7
3.3 Renterisicobeheer 8
3.4 Intern liquiditeitsrisicobeheer 8
4 Financiering 8
5 Kasbeheer 9
5.1 Geldstromenbeheer 9
5.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer 9

Beheersdeel **10**
6 Administratieve organisatie en interne controle 10
6.1 Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle 10
6.2 Verantwoordelijkheden 10
6.3 Bevoegdheden 12
6.4 Informatievoorziening 13
7 Inwerkingtreding 13

Bijlage 1 ..... **14**
Belangrijkste mutaties ten opzichte van het treasurystatuut 2015 14

Inleiding

In het treasurystatuut staan de regels voor het beheer van de geldstromen, de beheersing van de risico's daarvan en de informatievoorziening daarover. Daarnaast staat wie waarvoor bevoegd is en onder wiens verantwoordelijkheid. Verder zijn de uitgangspunten voor de administratieve organisatie en de interne controle vastgelegd.

Het doel is dat de gemeente altijd aan haar financiële verplichtingen kan voldoen en als dat nodig is geld kan lenen (kort en/of lang). Uitgangspunt is dat er niet méér geleend wordt dan noodzakelijk is. Leningen worden afgestemd op de liquiditeitsprognose.

Het treasurystatuut is gesplitst in een beleids- en een beheersdeel. De beleidsmatige uitgangspunten en de financiële kaders zijn in het beleidsdeel vastgelegd en bevatten de bestuurlijke infrastructuur voor de uitvoering van de treasuryfunctie. In het beheersdeel komen de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en de uitgangspunten voor de administratieve organisatie en interne controle aan de orde.

De meeste richtlijnen en limieten zijn bepaald door de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden. Aanvullend op deze wetgeving zijn lokale regels toegevoegd zoals hoeveel offertes worden opgevraagd bij het aantrekken van een lening. Daarnaast zijn ook de regels van de gemeentelijke financiële verordeningen relevant.

Voor de zelfstandig leesbaarheid zijn niet alleen de aanvullende lokale regels opgenomen maar gedeeltelijk ook de relevante artikelen uit bovengenoemde wetten.

In de bijlage 1 zijn de belangrijkste mutaties/aanvullingen ten opzichte van het statuut 2015 opgenomen.

1 Begrippenkader

Artikel 1

In dit statuut verstaan wij onder:

• Deposito	Niet-verhandelbare belegging bij een bank, waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet.
• Derivaten	Financiële instrumenten die hun bestaan ontlenen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten zoals obligaties zijn.
• Duurzaam bankieren	Bankieren waarbij expliciet aandacht wordt besteed aan de duurzame ontwikkeling die aansluit bij de behoefte van het heden, zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen.
• Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal 1 jaar plus 1 dag. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen.
• Geldstromenbeheer	Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer).
• Liquiditeitsrisico	De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen.
• Kasgeldlimiet	Een bedrag op basis van de Wet fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.
• Klantbeheerder	Geautoriseerde medewerker voor klantbeheer banken.
• Koersrisico	Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.
• Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij door insolventie.
• Liquiditeitenbeheer	Het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot 1 jaar.
• Liquiditeitenplanning	Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid.
• Renterisico	Het gevaar van veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen.
• Renterisiconorm	Een bij de aanvang van enig jaar op basis van de Wet fido gefixeerd percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente dat bij de realisatie niet mag worden overschreden.

- Rentetypische looptijd — Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding.
- Saldobeheer — Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen.
- Rentevisie — Toekomstverwachting over de renteontwikkeling.
- Schatkistbankieren — Het verplicht aanhouden van liquide middelen bij het Rijk door gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen.
- Treasurer — Adviseur bedrijfsvoering, werkzaam bij team advies en ondersteuning die de treasury werkzaamheden uitvoert.
- Treasuryfunctie — De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer.
- Uitzetting — Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot 1 jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van 1 jaar of langer.
- Werkkapitaal — Decentrale overheden zijn verplicht overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden op het werkkapitaal na. Het werkkapitaal is gelijk aan een vastgesteld percentage van het begrotingstotaal.

Beleidsdeel

2 Doelstellingen treasuryfunctie

Beheersing door sturing en bewaking van de financiële positie en de daarbij behorende kosten en risico's.

Artikel 2

De treasuryfunctie dient tot:

1. Het verkrijgen en behouden van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van het gemeentelijke vermogen tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.
3. Het minimaliseren van interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido en richtlijnen van het treasurystatuut.

3 Risicobeheer

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

3.1 Uitzettingen uit hoofde van de publieke taak

Artikel 3

1. De gemeente kan leningen of garanties uit hoofde van de 'publieke taak'uitsluitend verstrekken aan door de gemeenteraad goedgekeurde derde partijen met een maatschappelijk belang.
2. In afwijking van hetgeen in artikel 3 lid 1 genoemd is, is het verstrekken van leningen in het kader van de 'Investeringskredietregeling Texel' voor verenigingen of stichtingen met een culturele of sportieve doelstelling en een volledige rechtsbevoegdheid waarvan de zetel op Texel gevestigd is, tot € 50.000 gemandateerd aan het college.
3. Het rentepercentage voor een lening zoals omschreven in artikel 3 lid 2 wordt bepaald op basis van de dagkoers gepubliceerd via de BNG, lineair voor dezelfde looptijd plus een opslag voor administratieve kosten.
4. In afwijking van hetgeen in artikel 3 lid 1 genoemd is, is het verstrekken van leningen conform de Verordening Starterslening Texel en de Verordening Verbeteren en verduurzamen woningen Texel aan het college gemandateerd.

3.2 Uitzettingen uit hoofde van treasury

Artikel 4

1. Conform artikel 2 lid 1 van de Wet fido worden liquide middelen op het dagelijkse werkkapitaal na, bij de Nederlandse Staat aangehouden op een rekening-courant of in deposito.
2. In afwijking van hetgeen in artikel 4 lid 1 genoemd is, mogen conform artikel 2 lid 3 van de Wet fido liquide middelen ook uitgezet worden in de vorm van leningen bij andere openbare lichamen mits er geen verticale toezichtsrelatie bestaat.
4. Bij het uitzetten van middelen zoals beschreven in lid 2 worden minimaal drie offertes opgevraagd en in een proces verbaal vastgelegd.
5. Valutarisico's worden uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken of te garanderen in euro's.
6. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.

3.3 Renterisicobeheer

Artikel 5

1. Bij het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen wordt de kasgeldlimiet conform de Wet fido niet overschreden;
2. Bij het afsluiten van leningen en het maken van renteafspraken wordt gezorgd dat de renterisiconorm niet wordt overschreden;
3. Nieuwe leningen worden gebaseerd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning conform totaalfinanciering.
4. In afwijking van artikel 5, lid 3 kan de raad vooraf toestemming geven voor projectfinaniering. De looptijd van de lening correspondeert dan met de afschrijvingstermijn van het project.
5. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt afgestemd op de actuele en verwachte rentestand;
6. Binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de gemeente naar spreiding in de rentetypische looptijden van leningen/uitzettingen.

3.4 Intern liquiditeitsrisicobeheer

Artikel 6

De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot 1 jaar), en een meerjarige liquiditeitenplanning met een looptijd van de 3 opvolgende jaren.

4 Financiering

De basis voor het aantrekken van en financiering, zowel kort als lang, is de (meerjaren)liquiditeitsprognose, de huidige leningenportefeuille en marktontwikkeling.

Artikel 7

Bij het aantrekken van financieringen gelden de volgende uitgangspunten:

1. Conform artikel 2 lid 1 van de Wet fido mogen leningen enkel aangetrokken worden ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken ten einde de renterisico's te minimaliseren en het renteresultaat te optimaliseren;
3. Naast financiële instellingen die vallen onder het Nederlands toezicht kunnen gelden conform artikel 2 lid 3 van Wet fido ook bij een decentrale overheid aangetrokken worden.
4. Eventuele tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM).
5. Bij het aantrekken van gelden voor een periode langer dan 1 jaar worden minimaal 3 offertes gevraagd waarvan één bij de BNG. De offertes worden vastgelegd in een proces verbaal.
6. Aanvullend op lid 5, wordt minimaal één offerte opgevraagd bij een toonaangevende duurzame bank.
7. Het aantrekken van financiering geschiedt tegen zo gunstig mogelijke condities en de financiering wordt zodanig gekozen dat deze past binnen het risicobeleid.
8. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse leningen, kasgeld- en rekening-courant leningen.
9. Bij het opereren op de financiële markten wordt zodanig gehandeld dat de toegang tot de markten niet in gevaar komt.

5 Kasbeheer

5.1 Geldstromenbeheer

Artikel 8

Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd bij de huisbankier.

5.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer

Artikel 9

Voor het saldo- en liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. Toegestane instrumenten bij liquiditeitsbehoefte zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant;
2. Conform artikel 3, lid 1 Wet fido wordt hierbij de kasgeldlimiet niet overschreden.
3. Uitzettingen van gelden vindt plaats door middel van Schatkistbankieren (automatisch afromen).
4. De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten.

Beheersdeel

6 Administratieve organisatie en interne controle

6.1 Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

Artikel 10

Aanvullend op de algemene regels van de controleverordening en de financiële verordeningen van de gemeente Texel gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. De verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze vastgelegd in dit beheersdeel;
2. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste uitgangspunten:
   a. de treasurer voert de transacties uit.
   b. de financiële administratie vergelijkt de bevestiging van de transacties van de contractpartijen met de ondertekende transactieformulieren.
   c. de medewerker administratie zorgt voor de daadwerkelijke betaalstromen;
3. De bevestigingen van de transacties worden na controle verstuurd naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van deze transacties.
4. Na ontvangst van de transactiebevestiging controleert de medewerker van de fianaciële administratie de transactie.

6.2 Verantwoordelijkheden

Artikel 11

De verantwoordelijkheden van de treasuryfunctie zijn in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
Gemeenteraad	• Het vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten door middel van het treasurystatuut; • Het vaststellen van de paragraaf financiering in begroting en jaarrekening; • Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan.
College van B&W	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); • Het achteraf bekrachtigen van de afgesloten transacties. • Het rapporteren aan de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid. • Het evalueren en als gevolg daarvan voorstellen tot (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid.
Portefeuillehouder Financiën	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (politieke verantwoordelijkheid).
Concerncontroller	• Ziet toe op de naleving van de kaders en richtlijnen en ziet toe op de uitvoering van de administratieve organisatie en de werking van de interne controle van het concern.
Manager advies&ondersteuning	• Formeel eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de informatievoorziening over treasury in de planning en control instrumenten. • Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie. • Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen.
Manager andere teams	• Het zorg dragen voor een goede kwaliteit van de informatie die hun team aanlevert aan de treasurer met betrekking tot toekomstige uitgaven en ontvangsten.

Functie	Verantwoordelijkheden
Treasurer	• Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het beheren van de geldstromen; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en het doorgeven hiervan aan de financiële administratie; • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het adviseren over financiële gevolgen bij projecten; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het afleggen van verantwoording aan de manager van bedrijfsvoering over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.
Financiële administratie	• Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen; • Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke organisatie; • Het rapporteren aan de manager van bedrijfsvoering belast met controle over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten. • Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie; • Het ontvangen van de orderbevestiging van derden en het controleren of deze overeenkomt met de transactie-informatie zoals verstrekt door de medewerker belast met treasury; • Het voeren van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan de manager van advies&ondersteuning.
Accountant	• Het in het kader van haar reguliere controletaak adviseren en controleren omtrent de feitelijke naleving van het treasurystatuut.

6.3 Bevoegdheden

Artikel 12

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiattering.

		Bevoegd orgaan	Autorisatie
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer			
1.	Schatkistbankieren	Aangewezen medewerkers financiële administratie	Aangewezen adviseurs bedrijfsvoering
2.	Het aantrekken van geld via daggeld, kasgeld en rekening-courantkredieten bij de BNG	Treasurer	Manager advies en ondersteuning
3.	Betalingsopdrachten voorbereiden (1e handtekening)	Aangewezen medewerkers financiële administratie	Manager advies en ondersteuning
4.	Betalingsopdrachten versturen (2e handtekening)	Aangewezen adviseurs bedrijfsvoering	Manager advies en ondersteuning
Financiering en uitzetting			
5.	Het aantrekken van gelden via onderhandse leningen	Treasurer	Portefeuillehouder financiën
6.	Het uitzetten van gelden via onderhandse geldleningen	Treasurer	Portefeuillehouder financiën
7.	Het verstrekken van leningen aan derden uit hoofde van de publieke taak	College van B&W	Gemeenteraad
8.	Het garanderen van gelden uit hoofd van de publieke taak	College van B&W	Gemeenteraad
Bankrelatiebeheer			
9.	Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Treasurer	Burgemeester
10.	Bankcondities en tarieven afspreken	Treasurer	College
11.	Autorisatie medewerkers	Aangewezen medewerker klantbeheerder	Burgemeester
12.	Invulling toegangsrechten en wijzigingen geautoriseerde medewerkers.	Aangewezen medewerker klantbeheerder 1	Aangewezen medewerker klantbeheerder 2

6.4 Informatievoorziening

Artikel 13

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie		Frequentie	Informatie-verstrekker	Informatie-ontvanger
1.	Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Doorlopend	Managers	Treasurer
2.	Liquiditeitenplanning programmabegroting	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
3.	Beleidsplannen treasury in paragraaf financiering van de programmabegroting	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
4.	Evaluatie treasuryactiviteiten in paragraaf financiering van programmajaarrekening	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
5.	Verantwoording n.a.v. paragraaf financiering via programmajaarverslag	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
6.	Informatie aan derden zoals genoemd in art. 8 Wet fido	Jaarlijks	Treasurer	Provincie/CBS

7 Inwerkingtreding

Dit treasurystatuut treedt in werking met ingang van 16 februari 2022 en vervangt het treasurystatuut vastgesteld op 15 april 2015.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 februari 2022

de griffier, de voorzitter,

Bijlage 1

Belangrijkste mutaties ten opzichte van het treasurystatuut 2015

Algemeen

Naast de onderstaande wijzigingen is het statuut ook gescreend op leesbaarheid en tekstuele verduidelijkingen. Op dergelijke mutaties wordt niet verder ingegaan.

Mutaties

Het begrippenkader staat nu onder artikel 1 waardoor alle andere artikelen één artikel opgeschoven zijn. In het vorige statuut was dit in een bijlage opgenomen. Het is gebruikelijk om een begrippenkader in een verordening zelf op te nemen.

Er zijn drie begrippen toegevoegd en omschreven: Duurzaam bankieren, klantbeheerder (komt in plaats van kassier, deze functie is vervallen), en werkkapitaal (nieuw begip in het kader van Schatkistbankieren, was nog niet omschreven).

Artikel 3 lid 3 is nieuw: *Het rentepercentage voor een lening zoals omschreven in artikel 3 lid 2 wordt bepaald op basis van de dagkoers gepubliceerd via de BNG, lineair voor dezelfde looptijd plus een opslag voor administratieve kosten.* Dit is de praktijk en nu ook vastgelegd. Het gaat om leningen op basis van de investeringskredietregeling.

Aan artikel 3 lid 4 is toegevoegd dat het verstrekken van leningen conform de Verordening Verbeteren en verduurzamen woningen Texel gemandateerd is aan het college. Deze verordening is recent vastgesteld door de raad.

Aan artikel 4 is lid 4 *toegevoegd: Bij het uitzetten van middelen zoals beschreven in lid 2 worden minimaal drie offertes opgevraagd en een proces verbaal opgemaakt*. Het gaat hier dan uitsluitend om middelen die uitgezet worden aan andere decentrale overheden zonder vertikale toezichtsrelatie. Dit is niet eerder voorgekomen maar hoort wel vastgelegd te zijn.

Aan artikel 5 is lid 4 toegevoegd: *In afwijking van artikel 5, lid 3 kan de raad vooraf toestemming geven voor projectfinaniering. De looptijd van de lening correspondeert dan met de afschrijvingstermijn van het project*. Dit lid is aanvullend op de regel dat leningen gebaseerd zijn op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning conform totaalfinanciering.

Artikel 7, lid 4 is nieuw: *Eventuele tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM)*. Is de praktijk en nu vastgelegd.

Artikel 7, lid 6 is nieuw: *Aanvullend op lid 5, wordt minimaal één offerte opgevraagd bij een toonaangevende duurzame bank*.
Duurzaamheid, als gemeentelijk beleid is ook verankerd in het treasurystatuut.

In artikel 12, lid 9 is de bevoegdheid om bankrekeningen te openen, te sluiten en te wijzigen toegekend aan de treasurer. Was het college, de burgemeester tekent hiervoor. Een voorstel in het kader van reductie administratieve processen.

Artikel 12, lid 11 en 12 zijn nieuw en betreffen de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van het autoriseren van nieuwe medewerkers en wijzigen bevoegden van reeds geautoriseerde medewerkers tot bankbeheer conform de huidige praktijk. Dit was nog niet vastgelegd.